

कोभिड-१९ सञ्चार माध्यम निगरानी (Media monitoring)
स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय
लुम्बिनी प्रदेश

मिति: जेठ ३०, २०७८ (जुन १३, २०२१)
बुटवल, रुपन्देही

कोभिड -१९ सम्बन्धी प्रमुख जानकारी

बैशाख पहिलो सातादेखि उकालो लागेको कोभिड १९ को संक्रमण दर जेठ महिनाको अन्तिम सातासम्म आइपुग्दा विस्तारै ओरालो लागेको कुरा स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयको तथ्याङ्कले देखाएको छ। जेष्ठ २९ सम्मको तथ्याङ्कका आधारमा यस प्रदेशमा कुल ९२४३९ जनामा संक्रमण पुष्टि भएको छ। गत हप्ता छ हजार भन्दा बढी सक्रिय संक्रमित रहेकोमा यस हप्ता घटेर ३ हजार ५६ सक्रिय संक्रमित रहेको तथ्याङ्क देखाएको छ। अघिल्ला हप्ता ६ वटा जिल्लाहरूमा ५०० बढी सक्रिय संक्रमित रहेकोमा अहिले रुपन्देहीमा मात्र ५०० भन्दा बढी सक्रिय संक्रमित रहेका छन्। हाल सम्म प्रदेशमा १८२२ जनाको मृत्यु भएको छ र गएको २४ घण्टामा ७ जनाको मृत्यु भएको छ। सक्रिय संक्रमितसंगै २४ घण्टा भित्र मृत्यु हुनेको संख्या पनि गत हप्ताको तुलनामा ५० प्रतिशत भन्दा बढिले कम भएको छ। प्रदेशमा अहिले ३९२ संक्रमितहरू विभिन्न अस्पतालहरूमा उपचाररत छन्।

- ❖ जेठ २५ गतेबाट देशभरि दोश्रो प्राथमिकताको दोश्रो चरणको कोभिड-१९ विरुद्धको खोप अभियान ६२ देखि ६४ वर्ष उमेरका ज्येष्ठ नागरिकहरूकालाई चलिरहेको छ। लुम्बिनी प्रदेशका धेरैजसो जिल्लाहरूमा जेष्ठ २५ र २६ गते र केहि जिल्लाहरूमा (अर्घाखाँची, बाँके, बर्दिया) जेष्ठ २८ सम्म ६२ देखि ६४ उमेर समूहका जेष्ठ नागरिकहरूलाई खोप लगाइयो। यो पटक चीन सरकारले अनुदानमा दिएको भेरो सेल खोप लगाइएको थियो।
- ❖ कोभिड १९ संक्रमण गाउँ-गाउँमा फैलिसकेको र यसको संक्रमण चक्र तोड्नको लागि हजारौंको संख्यामा एन्टिजेन परिक्षण गर्नु पर्ने जन स्वास्थ्य विज्ञहरूले सुझाव दिएका छन्। (अनलाईन खबर जेष्ठ २८, २०७८)
<https://www.onlinekhabar.com/2021/05/28/969306>

- ❖ कोभिड १९ संक्रमणबाट बालबालिकाहरूमा मल्टिसिस्टम इन्फ्लामेटोरी सिन्ड्रोम (multisystem inflammatory syndrome) देखिएको छ। यो कोरोना संक्रमित भएको २ देखि ४ हप्ता पछि देखा पर्दछ। बच्चाहरूमा लगातार तीन दिनसम्म ज्वरो आउनु, आँखा रातो हुनु, कमजोरी वा थकान महसुस हुनु, शरीरमा रातो डाबर देखिनु, पेट दुख्नु, घाँटी दुख्नु, वान्ता वा पखाला लग्नु, हात खुट्टा सुन्निनु, जस्ता लक्षणहरू देखा पर्दछ। (स्रोत: अनलाईन खबर जेष्ठ २६, २०७८) <https://www.onlinekhabar.com/2021/06/26/967329>

यस प्रदेशमा पनि कतै-कतै यो समस्या रहेको चिकित्सकहरू बताउछन्।

- ❖ राष्ट्रपति श्रीमती विद्या देवी भण्डारीज्यूबाट २०७८ जेष्ठ २२ गते “स्वास्थ्यकर्मी तथा स्वास्थ्य संस्थाको सुरक्षा सम्बन्धी अध्यादेश, २०७८” जारी भएको छ। उक्त अध्यादेशमा स्वास्थ्यकर्मी माथि कुटपिट तथा आक्रमण

स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय
लुम्बिनी प्रदेश

गरेमा पाँच लाख जरिवाना र पाँच वर्ष कैद हुने उल्लेख गरिएको छ। (स्रोत: हेल्थपोस्ट डटकम, जेष्ठ २३ २०७८)

- ❖ प्रधानमन्त्री के पी शर्मा ओलीले जेठ १४ गते गरेको सम्बोधनमा, सबै नागरिक लाई कोभिड-१९ विरुद्धको खोप लगाइने र महामारीलाई नियन्त्रणमा ल्याउने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्नुभएको छ। (स्रोत: बुटवल टुडे , जेठ १५ २०७८) <https://newsbutwaltoday.com/epaper/२०२१-०५-२९>
- ❖ नेपाल सरकारले निषेधाज्ञा अलि खुकुलो हुने रणनीति बनाउने भएको छ। सरोकारवाला मन्त्रालय, कोभिड संकट व्यवस्थापन केन्द्र र ७७ वटै जिल्ला प्रशासन कार्यालयसँगको छलफलपछि निषेधाज्ञाको स्वरूप परिवर्तन गर्न लागिएको गृह मन्त्रालयले जनाएको छ। (स्रोत: कान्तिपुर दैनिक, जेष्ठ ३० २०७८)

❖ विश्व स्वास्थ्य संगठनले COVID-19 variants लाई नयाँ नाम दिएको;

विश्व स्वास्थ्य संगठन द्वारा गरिएको नामकरण	Pango lineage	सर्वप्रथम भेटिएको वा दस्तावेज गरिएको नमुना (कहाँ)	नामकरण गरिएको मिति
अल्फा	B.1.1.7	संयुक्त अधिराज्य	१८ डिसेम्बर २०२०
बिटा	B.1.351	दक्षिण अफ्रीका	१८ डिसेम्बर २०२०
गामा	P.1	ब्राजिल	११ जनवरी २०२१
डेल्टा	B.1.671.2	भारत	११ मे २०२१

Variant of concerns (VoC) चासोको रूपमा लिईएको भेरीएन्ट

- ❖ नेपालमै कोरोनाको नयाँ भेरीयन्ट देखिएको भनेर बेलायतमा आएको समाचार लाई विश्व स्वास्थ्य संगठनले अहिले सम्म पत्ता नलागेको पुष्टि गरेको छ। नेपालमा कोरोनाको नयाँ भेरीयन्ट अहिलेसम्म पुष्टि नभएको स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयले जानकारी दिएको छ। (स्रोत:हेल्थपोस्ट डटकम जेष्ठ २०,२०७८) <https://www.healthpostnepal.com/२०२१/०६/०३/४१२७६/>

प्रादेशिक खबरहरु

- ❖ तीन साता अधिसम्म कोरोना संक्रमण दर उच्च रही हटस्पट बनेको लुम्बिनी प्रदेशका रुपन्देही, दाङ र बाँके जिल्लामा संक्रमण दर बिस्तारै कम हुदै गएको प्रदेशको तथ्याङ्कले देखाएको छ। अस्पतालमा बिरामीको चाप घटे संगै कोहोलपुर स्थित नेपालगंज मेडिकल कलेजले बहिरङ्ग (ओपीडी) सेवा सुरु गरेको छ। (स्रोत: लुम्बिनी टाइम्स, जेष्ठ २४, २०७८)
- ❖ लुम्बिनी प्रदेशको संक्रमण दर बिस्तारै ओरालो लागेपनि पछिल्लो एन्टिजेन परीक्षणको नतिजाले ग्रामीण क्षेत्रमा कोरोना संक्रमण र मृत्यु दर धेरै रहेको पाइएको छ। प्रदेशका विभिन्न जिल्लाहरुमा गरिएको एन्टिजेन परीक्षणको नतिजाले शहरी क्षेत्रमा संक्रमण दर घटे पनि ग्रामिण क्षेत्रमा संक्रमणको जोखिम अझै रहेको पुष्टि गर्दछ। (स्रोत: अनलाईन खबर जेष्ठ २६, २०७८)
- ❖ कोभिड-१९ को सम्भावित तेस्रो लहर र बालबालिकाहरुमा कति जोखिम हुन सक्छ भन्ने विषयमा सिद्धार्थ बालबालिका तथा महिला अस्पताल, बुटवलमा कार्यरत बालरोग विशेषज्ञ डा.सन्तोष पोखेलसंगको अन्तर्वार्ताका आधारमा लेखिएको लेखमा सामान्यतया बालबालिकाहरुमा कोभिड-१९ को धेरै असर नहुने र संक्रमण भैहाले पनि उच्च जोखिम कम हुने भनिएको छ। तर, मुटु र मृगौलामा समस्या भएका बालबालिकाहरुमा यसको जोखिम बढि हुन सक्ने बताइएको छ। (स्रोत: हेल्थ आवाज, जेष्ठ २९, २०७८)
- ❖ खोप खरिद गर्ने जिम्मा केन्द्र सरकारको रहेको स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयले जनाएको छ। लुम्बिनी प्रदेशका पाल्पा जिल्लाको रामपुर नगरपालिका र रुपन्देहीको तिलोत्तमा नगरपालिकाले कोभिड-१९ विरुद्धको खोप आफैँ खरिद गर्न अनुमति माग्दै मन्त्रालयमा पत्राचार गरेका थिए। (बुटवल टुडे, जेठ १९, २०७८)
- ❖ कोभिड-१९ विरुद्धको भेरोसेल खोप (६२ देखि ६४ उमेर समूह) अभियानमा रुपन्देही जिल्लाका केही स्थानीय तहहरुमा मापदण्ड भन्दा बाहिरकाहरुले खोप लगाएपछि विवाद उत्पन्न भएका कारण एक दिनको लागि खोप कार्यक्रम स्थगित भएको थियो। (स्रोत: लुम्बिनी टाइम्स, जेष्ठ २६, २०७८)

स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय
लुम्बिनी प्रदेश

- ❖ नेपालमा पनि कोरोना संक्रमित भएकाहरूमा कालो दुसी (Mucormycosis) देखिएको र स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयले यस सम्बन्धी जानकारी मुलक स्रोतसामाग्री जारी गरेको छ । (श्रोत: स्वास्थ्य मन्त्रालय को वेबसाइट)। हाल सम्म १३ जनामा कालो दुसीको संक्रमण पुष्टि भएको र ४ जनाको मृत्यु भएको तथ्याङ्क मन्त्रालयले सार्वजनिक गरेकोछ । लुम्बिनी प्रदेशमा पनि बाँके जिल्लामा कोरोना संक्रमित विरामीमा कालो दुसीको संक्रमण देखिएको छ ।
- ❖ नेपाल सरकारले आर्थिक बर्ष २०७८/०७९ को वार्षिक बजेटमा स्वास्थ्यमा १ खर्ब २२ अर्ब ७७ करोड रुपैयाँ छुट्टाएको छ । यो रकम कुल बजेटको ७.४५ प्रतिशत हो । सरकारले आगामी आर्थिक वर्षको लागि विनियोजन गरेको बजेटमा कोरोना रोकथाम र कोरोना विरुद्धको खोप खरिद तथा सरुवा रोग अस्पताल निर्माणको विषयलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखेको जनाएको छ ।
- ❖ घरमा आइसोलेसनमा बस्दा होशियार हुनु पर्ने चिकित्सकहरूको सुझाव छ । घरमै आइसोलेसनमा बस्दा ध्यान नदिदा धेरैले ज्यान गुमाउनु परेको लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पतालका बरिष्ठ फिजिसियन डा. नन्दु पाठकको भनाई छ । (स्रोत: बुटवल टुडे दैनिक पत्रिका, १८ जेष्ठ २०७८)

कालो दुसी (म्यूकरमाइकोसिस) सम्बन्धी जान्ने पर्ने कुरा

कोभिड-१९ मधका बिरामीमा औँस, नाक र अलुहार बिचार्ने कालो दुसीको संक्रमण नेपालमा अहिले केही मानिसमा पुष्टि भएको छ । यो संक्रमण धेरैले देखिन्छ तर संक्रमण जटिल र मध प्राणघातक पनि हुनसक्ने मधकोले सतर्कता नै ट्याउन पुर्चाउनु आवश्यक छ ।

कालो दुसीका सामान्य प्रारम्भिक लक्षणहरू

अलुहार, मुस, नाक, औँस धरिधरि दुस्ने	उठरो आउने
औँस र नाक सुनिने, यातो हुने वा दुस्ने	औँसाको इकली सुनिने र इकली मूचने, औँसाले छटिलो टुस्ने
नाकको धरिधरिको छालाको रंग कालो हुँदै जाने, रगत बग्ने, बाक्लो सिंजान आउने	दोत दुस्ने वा हटिलने

उच्च जोखिम भएकाहरू

- कोभिड-१९ उपचारका क्रममा स्टेरोइड प्रयोग गरेका व्यक्तिहरू
- चिकित्सकको सल्लाह बिना एन्टिबायोटिक वा अन्य औषधीको जथाभावी प्रयोग गर्नेहरू
- मधुमेह मधका वा शरीरको रोग प्रतिरोधात्मक क्षमता कमजोर मधकाहरू

घरमा आइसोलेसनमा बस्दा अपनाउन सकिने रोकथामका उपायहरू

- सफा र सुख्खा नास्क प्रयोग गर्ने, डिस्पोजेबल नास्कको पुलः प्रयोग नगर्ने
- विचलित रूपमा हात धुने वा स्नायिटाइजरको प्रयोग गर्ने
- व्यक्तिगत सरसफाईमा ट्याज दिने
- घर बाहिर वा फोहरमा काम गर्नु परे डिस्पोजेबल पत्राको प्रयोग गर्ने
- धेरै धुलो मधको र ओसिलो ठाउँमा नजाणे
- नुनिलो पानीले नाक सफा गर्ने
- पोभिडेज आयोडिन मधको तरल पदार्थले घाँटी र मुस कुल्ला गर्ने
- मधुमेह मधका बिरामीले सुगर नियन्त्रणमा राख्ने
- स्वास्थ्यकर्मीको सल्लाहमा मात्रै औषधी प्रयोग गर्ने

यो कोरोना जस्तो एक मानिसबाट अर्को मानिसमा सार्दैन

Other transmission routes with asymptomatic and recovered cases are:

कोरोना जस्तो एक मानिसबाट अर्को मानिसमा सार्दैन

अन्तर्राष्ट्रिय विषयबस्तुहरु

❖ कोभिड-१९ संक्रमणसंगै समुदायमा मानसिक स्वास्थ्यको समस्याहरु पनि देखिरहेको र यसप्रति विश्व स्वास्थ्य संगठनको चासो देखिएको छ। विश्व स्वास्थ्य संगठनले कोभिड-१९ को माहामारी भए यता बेरोजगारी, आर्थिक तरलता, शैक्षिक कार्यक्रममा रोक, एकान्तबास, नजिक र अपना मान्छेहरु गुमाउनु पर्दाको पीडा, आदीले गर्दा विभिन्न किसिमका मानसिक समस्याहरु जस्तै: डिप्रेसन तथा लागु औषधिको दुर्ब्यसनी हुने जनाएको छ। (स्रोत: विश्व स्वास्थ्य संगठनको वेबसाइट, ३१ मे २०२१)

<https://www.who.int/news/item/31-05-2021-world-health-assembly-recommends-reinforcement-of-measures-to-protect-mental-health-during-public-health-emergencies>

❖ विश्व स्वास्थ्य संगठनले, यूनिसेफ र इन्टरनेशनल फेडरेशन अफ रेडक्रस (IFRC) को सहकार्यमा कोभिड-१९ पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धि निर्देशिका (RCCE Action Plan Guidance, COVID-19 Preparedness and Response) तयार पारेको छ।

<https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/covid19-rcce-guidance-final-brand.pdf>

❖ खोपमा समता सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय ऐक्यबद्धता: विश्व स्वास्थ्य

संगठन, ३१ मे २०२१ <https://www.who.int/news-room/commentaries/detail/a-new-commitment-for-vaccine-equity-and-defeating-the-pandemic>

Risk Communication and Community Engagement (RCCE) Action Plan Guidance COVID-19 Preparedness and Response

Interim guidance

16 March 2020

| COVID-19: Risk communication and community engagement

दोश्रो प्राथमिकताको दोश्रो चरणको (भेरोसेल) खोप अनुगमनबाट आएका सवालहरु

❖ भारतीय सिमा जोडिएका स्थानीय तहका खोप केन्द्रहरुमा तुलनात्मक रूपमा न्यून सहभागिता रहेको (स्रोत: कान्तिपुर दैनिक, जेष्ठ २८, २०७८)।

❖ लक्षित उमेर समुदायसम्म खोप अभियानका बारेमा सूचना तथा जानकारी न्यून भएको (विशेषत: तराईका जिल्लाहरुका दक्षिणी भेगका समुदायहरुमा)

खोपप्रति देखिएन उत्साह

खोप अनुगमनबाट आएका सवालहरु

खोप अनुगमनबाट आएका सवालहरु

खोप अनुगमनबाट आएका सवालहरु

खोप अनुगमनबाट आएका सवालहरु

कोभिड-१९ सम्बन्धी आम जनताको आवाज तथा यससंग सम्बन्धित विषयबस्तुहरु

- ❖ नेपालमा कोभिड-१९ विरुद्धको खोप अभियानका सुरुका दिनहरुमा मानिसहरुमा खोप प्रति विभिन्न शंका गर्ने गरेको र खोप लगाउन हिचकिचाएको पाइएको थियो। मानिसहरुमा यो खोप प्रति विभिन्न गलत धारणा थिए, जस्तै: कोभिड-१९ विरुद्धको यो खोप पुरै परीक्षण भइनसकेको र नेपालमा परीक्षणको लागि ल्याईएको आदि। स्वयम् केहि स्वास्थ्यकर्मीहरुले पनि सामाजिक संजालमा खोप प्रति नकारात्मक धारणा ब्यक्त गरेको पाइएको थियो। दोस्रो लहरको संक्रमण सुरु भएपछि खोपको माग पनि बढ्यो। पहिला खोपको बारेमा गलत धारणा प्रचार गर्ने व्यक्तिहरुबाट नै अहिले खोपको माग गरेको पाइन्छ (स्रोत: युनिसेफ कन्सलटेन्टहरु)।
- ❖ साथै कोभिसिल्ड खोपको पहिलो मात्र प्राप्त गरेका जेष्ठ नागरिकहरु पनि अब दोस्रो मात्र कहिले आउला भनि ब्यग्र प्रतिक्षित भएको मेडिया रिपोर्टमा आएका छन्। कान्तिपुर राष्ट्रिय दैनिकको १७ जेष्ठको अंकमा एक जना महिला जेष्ठनागरिकले आफ्नो खोप कार्ड देखाउँदै गरेको फोटो सहितको समाचार छापिएको छ।
- ❖ धेरै स्वास्थ्यकर्मीहरुले खोपमा भरोसा भएको र खोप लगाएकै कारणले ढुक्कसंग काम गर्न सकेको बताउने गरेको र संक्रमित भैहाले पनि धेरै जोखिम नभएको ब्यक्त गरेको पाइएको छ। (स्रोत: कान्तिपुर दैनिक , जेठ १९, २०७८)

https://ekantipur.com/pradesh-5/2021/06/02/162260007911445441.html?fbclid=IwAR2H9p_NAO8IO6XXYks7NNovFTk1PCH-uQ9tpHt_zSSbO6iORinx1JUkpo

- ❖ कोभिड-१९ को दोस्रो लहर आएसँगै कोभिड विरुद्धको खोप लगाएका स्वास्थ्यकर्मी, वृद्धवृद्धाहरु लगाएत अन्य खोप लगाएका व्यक्तिहरुमा संक्रमण कम देखिएको र संक्रमण भैहाले पनि जोखिम कम भएको हुनाले समुदायमा खोपको माग बढेको पाइएको छ। यो संगसँगै, समुदाय स्तरमा खोप सम्बन्धी विभिन्न गलतधारणाहरु रहेको कुरा जानकारीमा आएका छन् जस्तै:- कोभिड-१९ बाट बाँचनको लागि ६०० रुपैयाँ पर्ने निमोनियाको खोप पनि लगाउनु पर्छ भन्ने खालका भ्रामक कुराहरु रुपन्देही जिल्लाका केहि स्थानीय तहहरुमा सुनिएको। (श्रोत: युनिसेफ कन्सलटेन्टहरु मार्फत समुदायमा रहेका गलत धारणाहरु)। तर यो कुरा सत्य नभएको।
- ❖ सैनामैना नगरपालिकाका स्वास्थ्य प्रमुखको गुनासो — नगरपालिकामा मृत्यु भएका संक्रमितहरुको संख्या यकिन गर्न गाह्रो भएकोले प्रदेश निर्देशनालयलबाट सफ्टवेयर बनाउन सुझाव दिनु भएको। (श्रोत: पालिका स्वास्थ्य प्रमुखसंगको फोन सम्पर्क)
- ❖ कोभिड-१९ बाट समुदायमा देखिएको मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धी सवालहरु: जनस्वास्थ्यका विज्ञहरुले बिस्तारै कोभिड-१९ को दोस्रो लहर घट्दै गएको अनुमान गरेका छन् तर कालो ढुसीको संक्रमण देखिनु, नयाँ नयाँ किसिमका भेरियन्टहरु देखिनु र तेस्रो लहर आउने र त्यसबाट बालबालिकाहरु बढी प्रभावित हुन सक्ने विज्ञहरुको अनुमान/आँकलनसँगै जनमानसमा एक किसिमको डर र चिन्ता उत्पन्न भएको पाइएको छ। (श्रोत:पत्रकारहरुसंगको फोन सम्पर्क)

साढे १३ लाखले कोभिसिल्डको दोस्रो मात्रा नपाउने जोखिम

https://ekantipur.com/pradesh-5/2021/06/02/162260007911445441.html?fbclid=IwAR2H9p_NAO8IO6XXYks7NNovFTk1PCH-uQ9tpHt_zSSbO6iORinx1JUkpo

Recommendations:

- ❖ कालो ढुसी सम्बन्धी कोभिड-१९ संक्रमितहरूलाई जानकारी गराउने- पालिका स्तरीय आइसोलेसन केन्द्रहरू र घरमै आइसोलेसन बसेका संक्रमितहरूलाई कालो ढुसीबाट बच्ने उपायहरूबारे जानकारी गराउने साथै आइसोलेसनमा बस्दा अपनाउनु पर्ने व्यक्तिगत सरसफाई र चिकित्सकको उचित परामर्शमा मात्र स्टेरोइड औषधिको प्रयोग गर्ने।
- ❖ केही समुदायमा बजारमा पाइने निमोनिया बिरुद्धको खोपले कोभिड-१९ को कारणले हुने न्युमोनियालाई पनि काम गर्छ भन्ने गलत धारणा रहेको पाइएकोले यो कुरा सही नभएको र सो सम्बन्धमा समुदायमा कोभिड-१९ को शंका लाग्ने वित्तिकै नजिकको स्वास्थ्य संस्थामा जानुपर्दछ भन्ने खालका व्यवहार परिवर्तनका संदेश प्रसारण गर्ने।
- ❖ खोपबाट बन्चित अथवा खोप लगाउने उमेर समूहमा नपरेका ब्यतिहरूको मानसिक स्वास्थ्यलाई सम्बोधन गर्नु पर्ने देखिएको- उहाँहरूको पनि क्रमैसंग पालो आउने र नेपाल सरकारले सबै नागरिक (१८ वर्ष भन्दा माथि) लाई छिटै खोप पुराउने प्रतिवद्धता गरेको संदेश मुलक जानकारी विभिन्न संचार मध्यम मार्फत दिने
- ❖ तेस्रो लहरमा बालबालिकाहरू बढि प्रभावित हुने जनस्वास्थ्यका विज्ञहरूको आँकलनले धेरै अभिभावकहरूमा त्रास फैलिएको र यो सम्बन्धी प्रदेश स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयले पूर्व तयारी गर्नुपर्ने देखिएको।
- ❖ आगामी कोभिड-१९ खोप अभियान संचालन हुनु भन्दा अगावै समुदाय स्तरमा लक्षित समुहमा पुग्ने किसिमका सूचना प्रवाह गर्नुपर्ने।

अनुसूची : १ सम्पर्क गरिएका पत्रकारहरूको नामावली

क्र. सं.	नाम	आवध मिडिया	जिल्ला	सम्पर्क न.
१	संजु पौडेल	कान्तिपुर दैनिक,	रुपन्देही	९८४७२६६५४४
२	टि आर शर्मा	अनलाइन खबर	रुपन्देही	९८४७०२५९९९
३	चन्द्र खनाल	स्वास्थ्य समाचार	रुपन्देही	९८५७०२७८७८
४	मधु शाही	कान्तिपुर दैनिक	बाँके	९८४३४९६९५८
५	सर्जना कार्की	रेडियो रुकुम पूर्व	रुकुम पूर्व	९८६८२८६८२८

थप जानकारीका लागि सम्पर्क

डा. पुष्पराज पौडेल

प्रबक्ता एवं सूचना अधिकारी

स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय, लुम्बिनी प्रदेश

drprpoudel@gmail.com

स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय
लुम्बिनी प्रदेश